natione rerum monaſterii.xvii.q.iiii.c.in venditionib.xii.
q.ii.c.Abbatibus.ergo in alienatione perſonarum. xii.q.i.
c.præcipimus.& vide quod no.de ſta.mo.c.quod Dei, vbi
17 idem ad literam tenet.†Venio ad ver.Verum.Op.ꝙ ceſſan
te cauſa ceſſat effectus.32.q.i.c.dixit dominus. xix.q.ii.ca.
duæ ſunt.Cõcludit gl.ſi q̃ris, an ceſſante cã ceſſet ius diſpẽ
a ſatiuum,dic ꝙ ſic.Sed an ceſſante[a] cã ceſſet ius cõe,vel ſta
b tutum.[b] ſi cã eſt impulſiua nõ ceſſat.l.i.§. ſexum, ff. de po-
ſtu.ſi finalis,ſi dictum eſt ꝙ ceſſat,ceſſante cã ceſſat. ſi non
eſt dictum,gl.non clare dicit.gl. inclinare vr̃ ꝙ non ceſſet,
& ſic reſidet ſecundum Doc.quia ꝑ ꝑ ceſſationẽ cãæ fina-
lis non ceſſat authoritas ſtatuti,a qua dependet vinculum
ſtatuti,donec ſtatutum reuocetur.non eſt.n.cauſæ ceſſatio
modus reuocandi ſtatutum,ſed ɔ̃rius populi vſus, vel legiſ
latoris ſuffragium primum expſſe reuocans,ff. de legi.l.de
q b.de conſti.c.ii.li.vi.Tu dic latius,ſi q̃ritur an ceſſante cã
legis,ceſſet lex,hoc poteſt dupliciter intelligi, an ceſſante
cã legis ceſſet lex.primo.i.an ad caſum. in quo cã legis nõ
ſe extendit lex vel eius diſpõ,& verũ eſt ꝙ ceſſante cã ceſ-
ſat lex,quia ibi eſt ſeparata,iõ ſeꝑatum dẽt eſſe ius legis.l.
hæc actio.ff.de calũ.cum ſi.hec vera ĩ cã fin.ſecus in impul
ſiua.l.i.§.ſexum.ff.de poſt.Secundo poteſt intelligi,an ceſ-
ſante cã ceſſet lex ĩ eo,qđ principaliter diſponit, dic ſi cã
c eſt impulſiua,non ceſſat diſpoſitio,[c] vt d.l.i.§.ſexum. ſi fi-
nalis,& tunc ſi ius eſt diſpenſatiuum,& in fieri, ſic ꝙ ex di
ſpenſatione nõdum ius eſt in ꝑfecto eſſe, tunc ceſſante cã
ceſſare dẽt diſpõ:& hoc eſt verum, qñ ceſſat ſpecifica cã,ſi
ius eſt in ꝑfecto eſſe,& cã eſt generalis, & tunc ceſſante cã
generali nõ ceſſat lex,ſed reuocari dẽt,de deci.c.ſuggeſtũ.
Si eſt ius cõe,& tunc aut eſt cã ꝑpetua, & non eſt q.ſ.ꝙ iu-
ris obſeruantia eſt ꝑpetua.Exemplum,vt iugis continẽtia
clericorum,& dilapidationis ſuſpicio,vt 31.diſ.c.ſacerdo-
tib.& 3.q.i.c.q̃a ea,& C.de ma. inter.l.ſi tutor.aut eſt tꝑa-
lis cã,& tunc ſi exprimitur ius in ea,ꝙ ceſſet,ceſſat ceſſan-
te cã.50.di.c.vt conſtitueretur.& de conſti.cum M. ſi nihil
diſponitur,& non ceſſat, vt d.c.dixit dominus. alle. in glo.
niſi interueniat neceſſitas legis.55.di.c.priſcis.vel vtilitas.
61.diſt.c.Neophitus. Aut pietas.ix.q.ii.c.Lugd. Aut cõſue
tudo.iiii.diſt.c.in iſtis.§.leges.de quo aliquid in reg. decet.
in vi. & prædicta intellige,quãdo cã funditus ceſſat,vt no.
Dy.in d.reg.decet.de regu.iur.lib. vi.ſed potius ex primis
18 duabus reuocatur,quando ceſſat.Sed q̃ro † q̃ dicatur fina-
lis cã,& q̃ impulſiua?dic ꝙ illa eſt finalis,q̃ ex toto & fundi
tus animum mouet diſponentis,alias veriſimiliter non fa-
cturum,ſicut in ſimili quando do aliq̃d alicui,alias nõ da-
turus,vt do x.vt vadas Romã.Impulſiua eſt,q̃ impellit ſta-
tuentem,qua ceſſante ſtatuens nõ erat ſtaturus, ſicut in
ſimili, quando aliq̃d do alicui ẽt alias non daturus,vt ſi do
x.vt emas caligas.vel pone exemplum ꝑ §.ſexum. An aũt
in dubio cã intelligatur finalis,an impulſiua? Quidam dñt
ꝙ cã in dubio eſt finalis, q̃a propria ſignificatio huius ver-
bi, cauſam,ſapit finalẽ,& impulſiua dici vr̃ occaſio, de ma.
& obe.c.ſolitè,& Io.61.diſt.in c.ſtatuimus.§.his omnibus,
hæc theorica non eſt bona,& procederet ſi verbum,cã, ꝓ-
feratur a ſtatuto,vel lege,ſed quando nos q̃rimus,ſi nõ pro
fertur verbum,cã,a lege,ſed cam legis,an ſit finalis,vel im
pulſiua,q̃ ponitur pro quia,vel pro cum, vel aliter, an ſit fi
nalis,potius illa regulatur a natura materiæ. ideo Accur.ĩ
l.2.§.vlt.ff.de don.tenuit,ꝙ cã in dubio pſumatur impulſi-
ua,per l.cum tale.§.falſam,& per l.Titio.§.ſed cum ante nu
ptias,ff.de condi.& dem.Io.Mon.tetigit,de hære.in ca.ac-
cuſatus,li.6.& dicit ꝙ ſi cã reſpicit vtilitatem tertii, in du-
bio finalis præſumitur,ff.de leg.1.l.ſi mihi. & tibi. ſi reſpi-
cit vtilitatem illius,ad quem dirigitur commodum diſpo-
ſitionis,vel impedimenti,cã in dubio pſumitur finalis, & ſi
reſpicit vtilitatem piam.l.ſi q̃s pro redemptione,C.de do.
ſi non piam,in dubio præſumitur impulſiua,ff.de condi.&
demon.l.Titio.vnde ſi lego tibi centum,vt des Caio, illud
quod des Caio,eſt cã finalis legandi,quia reſpicit vtilitatẽ
tertii.Si lego mulieri centum pro dote,vel captiuis pro re-
demptione captiuorum,illud quod pro dote & pro redem
ptione datur,eſt cauſa finalis.ſi lego tibi x.vt emas caligas,
illa præſumitur impulſiua,vnde valet legatum,licet non e-
mas.hæc vera in diſpoſitionib.particularib. ſed ſi ſint ſta-
tuta,vel leges,ſiquidem cauſa eſt fundamentum ad ſtatuẽ-
dum,ſed impellit alias facturum,præſumitur impulſiua.de
reſcrip.c.ſuꝑ literis,per §.ſexum. mulieres prohibentur a
poſtulando, quia officium hoc eſt indecens mulierib.hæc
eſt cauſa finalis,& quia q̃dam mulier Calphurnia in aduo
cationib.corrumpebat iudicium,illa fuit cã impellens,vn-
de dato ꝙ inueniatur mulier honeſta,in qua ceſſet id quod
erat in Calphurnia,nihilominus non poterit officium po-
ſtulandi aſſumere,& ex hoc perpenditur quando ſit cã fi-
nalis,vel impulſiua tꝑe lecturæ.ita dicit.Dic hoc verũ quã
do factum eſt indifferens ad impreſſionem iſtius, vel illius
cauſæ.Cy.C.de epi.& cle.l.generaliter,dicit, ꝙ ſi cã reſpi-
cit vtilitatem tertii,in dubio finalis preſumitur, ff. de leg.1.
l. ſi mihi & tibi.Si reſpicit vtilitatem illius qui dẽt implere,
pſumitur finalis,ſi illa cã eſt pia,ff.de iur.dot.l.ſi ego.C.de
do.l.ſi quis pro redemptione.Si non eſt pia, tunc in dubio
dr̃ impulſiua, ꝑ l.Titio,præal. Hæc vera ſunt in diſpoſitio-
nibus particularibus q̃ ſunt ad commodum alterius, ſed ſi
ſint ſtatuta,vel leges,ſi cã eſt fundamentum inducẽs ad ſta
tuendum,finalis in dubio eſt.ſi eſt impellens tantum, pſu-
mitur impulſiua,de hac q.dic vt per Bart. in d.l.ii.§.fi. ff.de
19 do.†Op.ꝙ eo ꝙ promotus tacuit inhabilitatem,ex hoc ſo-
lo debeat deponi,& ſic nunq̃ poſſit reaſſumi, de cler.ex cõ.
mini.c.poſtulaſti.50.di.c.ex pœnitentib.Sol.ibi tacuit im-
20 pedimentum perpetuum,hic tꝑale.† Tolle oppo.glo.ſuper
ver.nequeat.op.innuit hic,ſimoniace promotum non poſ
ſe redire ad Epatum,& ſic innuit nõ poſſe cum ſimoniaco
diſpenſari ɔ.i.q.5.c.quicunq;.& c.pręſentium. de ſim.c.de
ſimoniacè.& de ele.c.ſi alicuius.Sol. Vin.dixit ꝙ ſimonia-
cè promotus non poteſt de iure eligi,vel poſtulari, nec ad
Epiſcopatum reaſſumi,ſed bene poteſt poſtulari diſpenſa-
tiue.Secunda eſt opi.ꝙ aut ſimonia eſt in ordine, & nullus
cum eo poteſt diſpenſare. 1.q.1.c.ergo.& c.quod quidam.
Imo plus dñt, ꝙ nec etiam papa poſſet, quia characterem
habet vitioſum,cui renunciari non poteſt,ideo non purga
tur vitium illud. 14.q.6.c.ſi res aliena,in glo. non placet in
quantum dicit de papa,quia ille bene poteſt cum ſimonia-
co in ordine diſpenſare,licet non poſſet inferior pręlatus a
papa.ad hoc inf.de ſimo.c.pen.Nec ob.ratio per quam cõ-
cluditur,ꝙ papa non poſſit,quia non purgatur vitium &c.
quia ſatis purgatur vitium eo,ꝙ res deuenit ad dñm. ff. de
vſu.l.ſi fur. 1.q.1.c.ꝙ quidam.ver.ſi forte.Idem in violento
detentore,ff.de preca.l.certè.§.Iulianus.Ideo concludit gl.
aliquo addito, quòd aut commiſſa eſt ſimonia in ordine
ſcienter, & cum eo ſolus papa poteſt diſpenſare. inferior
autem non, etiam poſt peractam pœnitentiam,& hæc ve
ra quando ſcienter,ſecus ſi ignoranter. 1. quęſtio.5.c.præ-
ſentium,hoc vltimum ponderant Doctores,quando ſimo
nia eſt publica.ſi occulta,diſpenſant inferiores.ſ.Epiſcopi,
vt no.de ſimo.c.de ſimoniace.diſpenſat quis cum ſimonia
cis in ordine,vel beneficio,quando ſciẽter,tene quod no.
gl.

ADDITIONES.

a ¶Sed an ceſſante.Vide pleniſſimè per Dec.in c. cum ceſſante, de app.al quid per Iaſ.in l.j.in vlt.no ff.de offi.eius cui manda.eſt iuriſdi.per Fel. in c.quæ in eccleſiarum.col.11.ver.ſecunda declaratio,de conſti.remiſſiue per Alexã.in l.j.in 2.col.ff.ſol.mat. Seb.Sap.

b ¶Statutum.Adde de hoc ꝑ Dy.in reg.decet.in fi.de reg.iur.in 6.& hr̃ dic quod ad hoc,vt ceſſante cã ceſſet ſtatutũ,vel ius cõe,oportet quòd talis cã ſit fina-lis,vt no.Cyn.Bal.Ang.& Sal.in l.generaliter.C.de epiſ.& cle.Dy. & Bar.in l.2.§.fi.& ibi in apoſti.ad Dyn.ff.de do.Io.And.& Doct.in c.& ſi Chr̃s, de iure iu.Car.in c.cum ceſſante.col.i.de app.& Fel.in c.cum nuncius,col.i.ver.no.i.j.de teſti. Zach.
Circa iſtum paſſum de ceſſatione cãæ,dicas quod ceſſante cã impulſiua nun q̃ ceſſat effectus, vt in l.j.§.ſexum.ff.de poſtu.& hr̃ ꝑ gl.& Barto in l.2.ff.de don.& ꝑ gl. in l.ſi militem,C.de condi.ob cã 1.& no.in l.j.C.de nau.fœ.10.& ꝑ Cy in l.gñaliter,C.de epiſ.& cle.& ꝑ Spec.in tit.de diſp. & alleg.§.poſt hæc, ver.vt illud cõſtitutũ,& an in dubio cã pręſumatur finalis,vel ĩpulſiua,vide ꝑ Cy.& Bal.in d.l.gñaliter,vbi ẽt ꝑ gl.& plene tradit de materia c.cũ ceſſante, de ap.& ĩ c.quod pro neceſſitate.1.q.2.& in c.qđ pro remedio.1.q.7. & an & qñ ſunt plures cãæ inductiuæ alicuius diſpoſitionis,vna ceſſante & reliquis re manentib.ceſſet diſpõ,hr̃ per gl.in l.liberorũ,ff.de ver.ſig. ꝑ Bar.in l.i.ff.ſol. mat.& ĩ l.ſi vẽtri.ff.de priuil.cred.& in l.ſi quis ad exhibendũ,ff.de excep.rei iud.& in extrauag.ad repri.in ver.ne ex eorũ,& in §.affinitatis.Inſti.de nupt. vbi ꝑ Aret.& alios Mod.Et adde ꝙ cã immediata magis dẽt attendi, q̃ cã re mota,vt eſt gl.in l.ſi mulier,ff.re.amot.& eſt gl.quæ multas concor.alle.in c. de cœtero de homi.dr̃ tamen ꝙ cã limitata limitatum producit effectum.c. quod ſuper his.de vo.c.2.de cuſto.euch.tex.& gl.in ver.reſtituat.in cle.j.de ſe que.poſſ.& fiu l.in agris,ff.de acq rerum domi. Anto.Fran.

c ¶Diſpoſitio.Vide tñ tex.ĩ c.poſtulaſti,de reſcr.quẽ põderat ibi D.Abb. ĩ ver.de leui nõ ſcribimus.ad hoc,ꝙ ſi cã reſcripti deficit ẽt ĩpulſiua,corruit ẽt reſcri-ptũ bñficiale.& ibi Fely.ſequtur col.3.dicens,ꝙ cã ĩpulſiua eſt qñ eſt lex con dita odio alicuius,& ex hac reg.ꝙ ex cã ĩpulſiua nõ liceat arguere,alias dixi, ꝙ nõ eſt vera.alia reg.q̃ circũfertur,ꝙ ex pfationib. licet arguere,q̃a ex ipſis ſumitur intẽtio finalis diſponentis,vt probatur in l.fi.ff.de hær.inſti. in l.j.vbi Bar.no ff.ad Mace.nam illud non eſt ex natura præfationis,ſed ex natura cãę expſſæ.ſi.n.in præfatione exprimeretur cauſa ĩpulſiua, nõ liceret arguere, & adhoc allegaui doctrinã Bart.in extrauag.ad reprimen.in ver.nec ex eorum.